

կատարողները պարտապանների ավտոմեքենաների վրա բռնագանձում չեն տարածել:

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրվել է, որ 2018 թվականին և 2019 թվականի առաջին կիսամյակում Ճանապարհային ոստիկանության պահանջով հարուցված համապատասխանաբար՝ 5,186.0 հազ. դրամի 465 կատարողական վարույթներ և 2,552.0 հազ. դրամի 194 կատարողական վարույթներ հարկադիր կատարողների որոշումներով ավարտվել են «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-ին մասի՝ «Կատարողական վարույթը ավարտելու մասին հարկադիր կատարողը կայացնում է որոշում» հիմքով: Փաստորեն, հարկադիր կատարողները հղում են կատարել որոշում կայացնելու իրենց վերապահված իրավասությանը, սակայն որոշումներում բացակայում է վարույթը ավարտելու հիմքը, և կայացրած այդ որոշումները հիմնավորված չեն:

2.2 Պետական եկամուտների կոմիտեի պահանջով հարուցված կատարողական վարույթներ

Ծառայության էլեկտրոնային շտեմարանի համաձայն՝ 2018 թվականին Պետական եկամուտների կոմիտեի (այսուհետ՝ ՊԵԿ) պահանջով Ծառայությունը հարուցել է 72185 կատարողական վարույթներ՝ 7,849,259.5 հազ. դրամ, 2019 թվականի առաջին կիսամյակում՝ 23451 կատարողական վարույթներ՝ 9,709,452.3 հազ. դրամ բռնագանձման ենթակա գումարներով (հավելվածներ 1 և 2):

Ըստ Ծառայության էլեկտրոնային շտեմարանի, հաշվի առնելով նաև բռնագանձված կատարողական ծախսերի փոխհատուցման գումարները, 2018 թվականին հարուցված վարույթներով 2020 թվականի փետրվարի 26-ի դրությամբ բռնագանձվել է 2,236,191.1 հազ. դրամ, կամ բռնագանձման ենթակա գումարի 26.9%-ը, 2019 թվականի առաջին կիսամյակում հարուցված վարույթներով՝ 3,771,560.0 հազ. դրամ, կամ բռնագանձման ենթակա գումարի 36.9%-ը:

Հաշվեքննությամբ պարզվել է, որ 2019 թվականի առաջին կիսամյակում հարուցված վարույթներով բռնագանձման ցուցանիշը արժանահավատ չէ: Այսպես,

ՊԵԿ պահանջով «Հայաստանի ազգային արխիվ» ՊՈԱԿ-ից 736,567.6 հազ. դրամ բռնագանձելու համար Ծառայության կողմից հարուցված թիվ 05064006 կատարողական վարույթի շրջանակում ՊԵԿ-ը 2019 թվականի մայիսի 27-ի գրությամբ տեղեկացրել է Ծառայությանը, որ ՊՈԱԿ-ը չկատարված հարկային պարտավորություններ չունի: Սակայն, հարկադիր կատարողը կազմել է բռնագանձված գումարների բաշխման մասին տեղեկանք և 736,567.6 հազ. դրամը արտացոլվել է Ծառայության էլեկտրոնային շտեմարանում որպես բռնագանձված գումար, որի չափով շտեմարանում առկա է անհամապատասխանություն:

ՊԵԿ պահանջով 2018 թվականին հարուցված 242 կատարողական վարույթներ՝ 563,302.0 հազ. դրամ բռնագանձման ենթակա գումարով Ծառայության կողմից կարճվել են «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի հիմքով՝ «անբողոքարկելի վարչական ակտի կատարման ընթացքում պարզվել է, որ առկա են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 88-րդ հոդվածի 1.1-ին մասով սահմանված անբողոքարկելի վարչական ակտի հիման վրա հարկադիր կատարման սահմանափակումները»: «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 88-րդ հոդվածի 1.1-րդ մասով սահմանված սահմանափակումները՝ իրավական դրամական պահանջները ենթակա են հարկադիր կատարման օրինական ուժի մեջ մտած վճռով տրված կատարողական թերթի հիման վրա (մասնավորապես՝ եթե ֆիզիկական անձից գանձման ենթակա դրամական պահանջը գերազանցում է 200.0 հազ. դրամը, իրավաբանական անձից կամ անհատ ձեռնարկատիրոջից գանձման ենթակա դրամական պահանջը գերազանցում է իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ գույքի արժեքը) տարածվել են մինչև 2018 թվականի ապրիլի 1-ը ընդունված վարչական ակտերի հարկադիր կատարման վրա:

Պարզվել է, որ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ 200.0 հազ. դրամը գերազանցող, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց նկատմամբ կարճված

վարույթներով այդ վարչական ակտերը օրինական ուժի մեջ մտած դատարանի վճռով տրված կատարողական թերթերով առ հաշվեքննության պահը ՊԵԿ կողմից չեն վերադարձվել Ծառայություն բռնագանձման համար: Փաստորեն, 563,302.0 հազ. դրամի այդ վարչական ակտերով պետական բյուջե բռնագանձում չի կատարվել, և հարցը ներկա դրությամբ գտնվում է ՊԵԿ իրավասությունների շրջանակում:

2018 թվականին և 2019 թվականի առաջին կիսամյակում ՊԵԿ պահանջով հարուցված համապատասխանաբար՝ 198,088.3 հազ. դրամ բռնագանձման ենթակա գումարով 4231 կատարողական վարույթներ և 176,470.5 հազ. դրամ բռնագանձման ենթակա գումարով 924 կատարողական վարույթներ կարճվել են «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի հիմքով՝ «պահանջատերը դիմում է ներկայացրել կատարողական թերթի, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 88-րդ հոդվածի հիման վրա ներկայացված կատարման վերաբերյալ գրության կամ կատարողական մակագրության թերթի պահանջների կամ կատարողական թերթի պահանջների կատարումից հրաժարվելու վերաբերյալ»:

Համաձայն «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 67-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ պարբերության՝ «Եթե կատարողական վարույթն ավարտվել է պահանջատիրոջ պահանջով կատարողական թերթը վերադարձնելու դեպքում կամ կատարողական վարույթը կարճվել կամ ավարտվել է պահանջատիրոջ դիմումի հիման վրա, ապա փաստացի կատարված կատարողական գործողությունների ծախսերը բռնագանձվում են պահանջատիրոջից: Բռնագանձվող գումարի չափը չի կարող պակաս լինել բռնագանձման ենթակա գումարի մեկ տոկոսից»:

Հաշվեքննությամբ պարզվել է, որ 2018 թվականին և 2019 թվականի առաջին կիսամյակում ՊԵԿ պահանջով հարուցված և կարճված 374,558.8 հազ. դրամի վարույթներով Ծառայության կողմից չի բռնագանձվել այդ գումարի նվազագույնը մեկ տոկոսը կազմող 3,745.6 հազ. դրամ:

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրվել է, որ 2018 թվականին և 2019 թվականի առաջին կիսամյակում ՊԵԿ պահանջով հարուցված համապատասխանաբար՝ 36,607.1 հազ. դրամի 53 կատարողական վարույթներ և 428.2 հազ. դրամի 3 կատարողական վարույթներ հարկադիր կատարողների որոշումներով ավարտվել են «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-ին մասի՝ «Կատարողական վարույթը ավարտելու մասին հարկադիր կատարողը կայացնում է որոշում» հիմքով: Փաստորեն, հարկադիր կատարողները հղում են կատարել որոշում կայացնելու իրենց վերապահված իրավասությանը, սակայն որոշումներում բացակայում է վարույթը ավարտելու հիմքը, և կայացրած այդ որոշումները հիմնավորված չեն:

Ծառայության կողմից 2020 թվականի փետրվարի 26-ի դրությամբ ավարտվել են «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի (անհնարին է պարզել պարտապանի գտնվելու վայրը), 2.1-րդ կետի (անհնարին է պարզել պարտապանի գույքի գտնվելու վայրը) և 3-րդ կետի (պարտապանը չունի գույք կամ եկամուտ) հիմքով 2018 թվականին և 2019 թվականի առաջին կիսամյակում ՊԵԿ պահանջով հարուցված համապատասխանաբար՝ 2,442,827.7 հազ. դրամի 34857 և 2,090,686.7 հազ. դրամի 10532 կատարողական վարույթներ:

Ընտրանքային կարգով ստուգվել են ՊԵԿ պահանջով պետական բյուջեի օգտին բռնագանձման ենթակա 10,000.0 հազ. դրամը գերազանցող ավարտված կատարողական վարույթները: Արձանագրվել է.

- ՊԵԿ պահանջով իրավաբանական անձից 22.03.2017թ. թիվ 03078724 կատարողական վարույթով ենթակա է բռնագանձել 15,655.0 հազ. դրամ: 2017 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ընկերությունը հաշվապահական հաշվեկշռում ունեցել է 107,612.2 հազ. դրամի հիմնական միջոցներ, այդ թվում՝ երեք ավտոմեքենա և երկու բուլդոզեր: Վարույթում առկա է պայմանագիր, ըստ որի այդ տրանսպորտային միջոցները հանդիսացել են գրավի առարկա: Գրավի պայմանագիրը չունի

նոտարական վավերացում, կամ պայմանագիրը անվավեր է: Վարույթում առկա Ճանապարհային ոստիկանության տեղեկանքի համաձայն այդ տրանսպորտային միջոցների վրա սահմանափակումներ կիրառված չեն: Հարկադիր կատարողը չի այցելել ընկերության հաշվառման հասցե, չի հայտնաբերել ընկերության հիմնական միջոցները, սակայն նշանակել է փորձաքննություն հիմնական միջոցների գնահատման համար: Հարկադիր կատարողը հայտարարել է ընկերության տնօրենի և հաշվապահի նկատմամբ հետախուզում, իսկ ընկերության գույքի նկատմամբ հետախուզում չի հայտարարել և 27.12.2017թ. վարույթը ավարտել է «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2.1-րդ հիմքով՝ անհնարին է պարզել պարտապանի գույքի գտնվելու վայրը: Հարկադիր կատարողի որոշմամբ 2019 թվականի նոյեմբերի 19-ին բռնագանձվել է բանկում արգելադրված ընկերությանը պատկանող 5.2 հազ. դրամը: Փաստորեն, հարկադիր կատարողը ընկերության գույքի հայտնաբերման ուղղությամբ կատարողական գործողությունները պատշաճ չի կատարել, որի արդյունքում ընկերությունից բռնագանձման ենթակա 15,655.0 հազ. դրամ գումարից պետական բյուջե մուտք է եղել 5.2 հազ. դրամ:

- ՊԵԿ պահանջով իրավաբանական անձից 22.02.2019թ. թիվ 04961897 կատարողական վարույթով ենթակա է բռնագանձել 38,862.6 հազ. դրամ: Ըստ հարկադիր կատարողի կողմից կատարված հարցումների՝ ընկերությունը 2017 թվականի տարեվերջին ունեցել է 496,760.1 հազ. դրամի ակտիվներ, այդ թվում՝ 51,892.8 հազ. դրամի հիմնական միջոցներ, 10,601.0 հազ. դրամի հումք, 172,352.6 հազ. դրամի անավարտ արտադրանք, 259,849.7 հազ. դրամի դեբիտորական պարտքեր և այլ ակտիվներ: Վարույթի հարուցման պահին ընկերության կարգավիճակը եղել է գործող: Հարկադիր կատարողը չի այցելել ընկերության առաքման տեղափոխման վայր, հայտարարել է տնօրենի նկատմամբ հետախուզում: Գույքի նկատմամբ հարկադիր կատարողը հետախուզում չի հայտարարել, սակայն 26.06.2019թ. ավարտել է վարույթը «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման